

УДК 796/799:338.242(477)

Управління у сфері фізичної культури і спорту на рівні адміністративно-територіальних одиниць: традиції і новації

Савченко В. Г.
Сергеев А. Ю.

Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту, Дніпропетровськ, Україна

Мета: проаналізувати діяльність суб'єктів управління у сфері фізичної культури і спорту на рівні територіально-адміністративних одиниць.

Матеріал і методи: правовий аналіз особливості управління у сфері фізичної культури та спорту адміністративно-територіальних одиниць різного рівня.

Результати: виділено головні напрями діяльності управлінських структур державної влади та місцевого самоврядування.

Висновки: виявлено, що сфера фізичної культури та спорту в умовах децентралізації потребує вдосконалення, розглянуто пропозиції щодо її реформування.

Ключові слова: органи державного управління, органи місцевого самоврядування, сфера фізичної культури та спорту, адміністративно-територіальна одиниця.

Вступ

Адміністративно-територіальна та функціональна реформи в Україні, європейський вектор розвитку країни обумовлюють організаційні зміни, що відбуваються у всіх сферах українського суспільства, у тому числі і сфері фізичної культури та спорту.

Традиційний аналіз літератури, нормативно-правових джерел [1; 4; 5; 7; 8] надав можливість виявити деякі особливості управління у сфері фізичної культури та спорту адміністративно-територіальних одиниць різного рівня. В умовах проведення децентралізації в Україні актуальним є систематизація накопиченого досвіду управління у різних сегментах адміністративно-територіальних одиниць, у тому числі й у сфері фізичної культури та спорту.

Стаття базується на напрацюваннях таких науковців, як А. В. Починкин [3], І. І. Приходько, В. І. Мудрик [6], які досліджували організацію державного управління у сфері фізичної культури та спорту.

Зв'язок дослідження з науковими програмами, планами, темами. Дослідження виконано відповідно до Зведеного плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2011–2015 рр. Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту за темою 2.6 «Теоретико-методичні основи удосконалення тренувального процесу та змагальної діяльності в структурі багаторічної підготовки спортсменів» (№ державної реєстрації 0111U001168).

Мета дослідження: здійснити аналіз діяльності суб'єктів управління у сфері фізичної культури і спорту на рівні територіально-адміністративних одиниць.

Завдання дослідження:

1. Дослідити традиційні шляхи взаємодії органів державної влади і органів місцевого самоврядування як суб'єктів управління у сфері фізичної культури і спорту в Україні.

2. Визначити протиріччя у сучасній системі управління у сфері фізичної культури і спорту на рівні територіально-

адміністративних одиниць.

3. Визначити напрямки вдосконалення системи державного регулювання розвитку сфери фізкультурно-спортивної діяльності.

Матеріал і методи дослідження

Для досягнення поставленої мети нами використовувались наступні методи дослідження: традиційний аналіз літератури, правовий аналіз.

У ході дослідження проаналізовано Закони України «Про фізичну культуру і спорт», «Про об'єднання громад», звіти, доповіді, положення про структурні підрозділи органів державної влади та місцевого самоврядування. У різних сферах було виявлено особливості діяльності органів і організацій з надання фізкультурно-оздоровчих і спортивних послуг населенню.

Результати дослідження та їх обговорення

Сфера фізичної культури і спорту в Україні є загальнонаціональним феноменом, який багато в чому віддзеркалює досягнення та проблеми всієї країни. Водночас її соціальною місією є задоволення потреб конкретних індивідів – споживачів фізкультурно-спортивних послуг, які об'єднані місцем проживання в рамках окремої адміністративно-територіальної одиниці.

На сьогодні адміністративно-територіальні одиниці в Україні розрізняються за трьома підставами:

1) за географічними ознаками вони поділяються на регіони (АРК, області, райони, міста-регіони Київ і Севастополь) та населені пункти (міста, селища, села);

2) за своїм статусом – на: адміністративно-територіальні одиниці (області, райони), самоврядні територіальні одиниці (міста, селища, села). Крім того, АРК має особливий статус територіальної автономії, а райони в містах характеризуються ознаками як адміністративно-територіальних, так і самоврядних одиниць);

3) за місцем у системі адміністративно-територіального устрою України – на територіальні одиниці первинного рівня (міста без районного поділу, райони у містах, селища, села), середнього рівня (райони, міста з районним поділом) і вищого рівня (Автономна Республіка Крим, області, міста Київ і Севастополь) [2].

Сфері фізичної культури і спорту кожної з адміністративно-територіальних одиниць притаманна своя система управління, структура якої залежить від означеного рівня – первинного, середнього або вищого, а елементами є органи, що відповідають їм, які здійснюють управління на цих рівнях. У статті 5 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» «Державне управління у сфері фізичної культури і спорту» визначається, що державне управління фізичною культурою і спортом здійснюється центральним органом виконавчої влади у сфері фізичної культури і спорту за сприяння відповідно інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування [5]. При цьому центральний орган виконавчої влади у сфері фізичної культури і спорту взаємодіє з центральними органами виконавчої влади, іншими органами державної влади та органами місцевого самоврядування у сфері фізичної культури і спорту.

Згідно з Положенням про Міністерство молоді та спорту України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 р. № 220, Міністерство молоді та спорту України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у молодіжній сфері, сфері фізичної культури і спорту.

У Конституції вказано, що виконавча влада в областях і районах покладена на місцеві органи влади – обласні і районні державні адміністрації, які є частиною системи органів виконавчої влади України [2].

У той же час управління місцевими справами здійснюється органами місцевого самоврядування: радами та їх виконавчими органами – виконавчими комітетами сільських, селищних і міських рад, які вони формують самостійно. Названі органи не є державними, проте відповідно статті 143 Конституції України органи місцевого самоврядування можуть наділятися окремими повноваженнями самих органів виконавчої влади [2].

Управління сферою фізичної культури і спорту здійснюють:

— на регіональному рівні – органи управління фізичною культурою і спортом (Департаменти і комітети у справах фізичної культури і спорту обласних, районних державних адміністрацій);

— на місцевому рівні – місцеві органи управління (Комітети з фізичної культури і спорту районних адміністрацій і міських рад);

— на рівні селищних утворень – громадські комісії або відділи з фізичної культури і спорту.

Законом України «Про фізичну культуру і спорт» не визначений вичерпний перелік функцій та повноважень місцевого органу управління сферою фізичної культури і спорту. Натомість, деякі з них містяться в розділі II Закону «Суб'єкти сфери фізичної культури і спорту». Зокрема, йому в особі місцевої державної адміністрації надається право виступати засновниками окремих суб'єктів сфери фізичної культури і спорту та надавати їм підтримку (фінансову, кадрову, інформаційну).

Так, наприклад, на обласному рівні основними завданнями Департаменту фізичної культури і спорту, сім'ї та молоді обласної державної адміністрації є:

1) забезпечення:

— реалізації державної політики з питань фізичної культури і спорту, сім'ї та молоді;

— соціального і правового захисту сімей та молоді, рівних прав і можливостей для участі жінок та чоловіків у політичному, економічному і культурному житті, сприяння соціальному становленню та розвитку молоді, запобігання насильству в сім'ї, протидія торгівлі людьми;

— фізичного виховання і фізкультурно-оздоровчої діяльності у навчально-виховній, виробничій та соціально-побутовій сферах на принципах пріоритету оздоровчої спрямованості, використання сучасних засобів і форм розвитку фізичної культури населення;

— участі збірних команд області у державних змаганнях, сприяння у підготовці та ефективному використанні кадрів з питань фізичної культури та спорту;

— пропаганди здорового способу життя, сприяння розвитку олімпійського та паралімпійського руху, організація оздоровлення населення;

2) участь у формуванні та забезпеченні реалізації державної політики на регіональному рівні з питань фізичної культури і спорту, поліпшення становища сімей, відпочинку та дозвілля молоді;

3) підготовка аналітичних, інформаційних і статистичних матеріалів, організація проведення досліджень стану розвитку фізичної культури і спорту, сім'ї та молоді;

4) розробка та реалізація разом з іншими місцевими органами виконавчої влади, громадянами та об'єднаннями громадян заходів, спрямованих на подальший розвиток фізичної культури і спорту, поліпшення становища сім'ї, відпочинку та дозвілля молоді;

5) організація та проведення спортивних змагань, навчально-тренувальних зборів, спортивно-театралізованих свят, конкурсів та інших заходів серед широких верств населення;

6) сприяння:

— молодіжним та іншим громадським організаціям у проведенні ними роботи з питань фізичної культури та спорту, сім'ї та молоді;

— міжнародному співробітництву з питань фізичної культури та спорту, сім'ї та молоді [4].

Наведений докладний перелік завдань, повноважень та прав Департаменту фізичної культури і спорту, сім'ї та молоді обласної державної адміністрації свідчить про те, що у цього органу державного управління сферою фізичної культури і спорту є потенціальні підстави виступати в ролі провідного суб'єкта державного управління на регіональному рівні.

1. Це стає особливо очевидним, якщо порівняти офіційно визначені управлінські функції органу державного управління з аналогічним переліком відповідного структурного підрозділу органу місцевого самоврядування.

Так, Постійна комісія Дніпропетровської обласної ради з питань культури, духовності та спорту утворена та діє відповідно до рішення облради від 27 жовтня 2006 року № 24-4/V та у процесі діяльності співпрацює з відділами та управліннями виконавчого апарату, постійними комісіями обласної ради, управліннями, відділами, іншими структурними підрозділами Дніпропетровської облдержадміністрації, депутатами місцевих рад, місцевими радами області усіх рівнів, обласними комунальними підприємствами, закладами, установами, громадськими об'єднаннями тощо.

2. Дніпропетровською міською радою затверджено такі основні **напрямки діяльності** Управління у справах

молоді та спорту:

1. Забезпечення вільного розвитку спортивних процесів, доступу громадян до всіх спортивних закладів, усіх видів послуг у сфері фізичної культури та спорту.

2. Визначення та забезпечення реалізації першочергових та перспективних заходів, спрямованих на формування у місті моделі розвитку сфери фізичної культури і спорту на демократичних та гуманітарних засадах.

3. Забезпечення гарантій реалізації молодіжної, сімейної політики та політики у сфері фізичної культури та спорту у м. Дніпропетровську щодо створення сприятливих умов для життєвого самовизначення та самореалізації молодих громадян, їх професійної орієнтації.

4. Організація молодіжного дозвілля, розвиток спортивних, дитячих, молодіжних та жіночих громадських організацій.

5. Сприяння діяльності органів студентського самоврядування.

6. Здійснення заходів щодо популяризації здорового способу життя, фізичної культури та спорту.

7. Соціальна підтримка молоді та сім'ї.

8. Забезпечення реалізації політики у сфері оздоровлення та відпочинку дітей.

9. Реалізація молодіжної політики в частині розв'язання житлової проблеми шляхом створення сприятливих умов для розвитку пільгового кредитування на будівництво (реконструкцію) та придбання житла для молоді [7].

У територіальних одиницях первинного рівня (міста без районного поділу, райони у містах, селища, села) суб'єктом управління у сфері фізичної культури та спорту є орган місцевого самоврядування, у якому, як правило, функціонує постійна комісія ради. Так, у Ювілейній селищній раді Дніпропетровського району Дніпропетровської області створена комісія з питань освіти, охорони здоров'я, законності соціального та правового захисту, фізкультури і спорту.

Зміни до Конституції, які наприкінці серпня у 1-му читанні ухвалила Верховна Рада, кардинально змінюють систему місцевого самоврядування в країні. Але навіть до остаточного затвердження цих змін сам процес уже стартував – зі зміни структури доходів місцевих бюджетів і створення об'єднаних територіальних громад.

Не все у реформі адміністративно-територіального устрою потребує закріплення в Конституції – фінансові зміни заклали ще в минулому році у Бюджетному та Податковому кодексах, через що на місця було переорієнтовано більше податків, нині ж триває об'єднання територіальних громад, яких вже утворено понад 180 [8].

У цих умовах потрібно визнати протиріччя, притаманні сучасній системі управління сферою фізичної культури та спорту:

- між усталеною практикою управління фізичною культурою і спортом й вимогами часу, коли постає нагальна необхідність тісної взаємодії усіх структур управління на різних рівнях, які перебувають на різних, часто полярних, управлінських позиціях;

- між необхідністю найтіснішої взаємодії органів державної влади й місцевого самоврядування в умовах нових правових відносин і фактичною розмежованістю та непідготовленістю до цього регіональної управлінської системи в сфері фізичної культури і спорту;

- між необхідністю комплексної взаємодії представників державної влади й місцевого самоврядування, бізнесу, інститутів громадянського суспільства та активного залучення до процесів управління фізичною культурою

і спортом широких верств населення і відсутністю у них знань, умінь та навичок, які дозволяють здійснювати такі дії.

Розв'язання даних протиріч потребує таких підходів до реформування системи управління у сфері фізичної культури та спорту на рівні адміністративно-територіальних одиниць, які передбачали б активну участь у них усіх суб'єктів сфери фізичної культури і спорту адміністративно-територіальної одиниці. Згідно з чинним законодавством України до них належать: спортивні клуби; дитячо-юнацькі спортивні школи; спеціалізовані навчальні заклади спортивного профілю; школи вищої спортивної майстерності; центри олімпійської підготовки; фізкультурно-оздоровчі заклади; центри фізичного здоров'я населення; центри фізичної культури і спорту інвалідів; колективи фізичної культури; місцеві осередки фізкультурно-спортивних товариств та спортивних федерацій; громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості учнів та студентів; відділення Національного олімпійського комітету України [5].

19 лютого 2015 р. на сайті Міністерства молоді та спорту України оприлюднена позиція Ігоря Жданова, очільника цього органу виконавчої влади. На його думку, найбільш прийнятною для України є європейська модель взаємовідносин держави та спорту [1].

Практично в кожній країні Європейського Союзу існує Міністерство молоді та спорту або відповідний державний орган, який формує і реалізує державну політику в галузі. У той же час там існують спортивні федерації, які мають широкі автономні повноваження.

Одним з напрямів презентованої реформи є відмова від «ручного» розподілу бюджету між видами спорту та забезпечення переходу на автоматичну систему, яка виключатиме людський фактор. Для цього була вдосконалена формула, за якою визначаються рейтинги федерацій та відбувається розподіл державних коштів серед олімпійських та неолімпійських видів спорту. Сам розподіл коштів буде базуватися на прозорому та зрозумілому всім рейтингу, який стимулюватиме види спорту і спортсменів до конкуренції та досягнення кращих спортивних результатів. Буде враховуватися також взаємодія та допомога національних федерацій Збройним Силам України, Національній гвардії, СБУ тощо [1].

Ще один напрям реформ – підвищення автономії національних спортивних федерацій.

В усьому світі спорт вищих досягнень базується на міжнародних федераціях з видів спорту та на діяльності національних федерацій, які є членами світових асоціацій.

В Україні національні федерації до цих пір є досить залежними від Міністерства. Тому наступний напрям реформи – суттєве підвищення автономності національних спортивних федерацій. Зокрема, у другому кварталі 2015 р. розпочався відповідний пілотний проект [1].

З 2015 року фінансування дитячо-юнацьких спортивних шкіл здійснюється з місцевих бюджетів. Разом з тим ДЮСШ потребують реформування: необхідно розширити їх повноваження, визначити порядок надання ними платних послуг, пов'язати їх діяльність з національними спортивними федераціями.

На думку І. Жданова, повноцінне громадське обговорення запропонованих змін, максимальна відкритість та урахування усіх конструктивних пропозицій – це одна із головних заповорок успіху проведення реформ у спортивній галузі [1].

Висновки

Розвиток соціально-економічної ситуації в Україні, провідна роль фізичної культури і спорту в національній економіці і безпеці держави зумовлюють перехід від централізованої моделі управління фізичною культурою і спортом до нових, децентралізованих і демократичних механізмів взаємодії з державними, громадськими і комерційними організаціями. Це потребує вдосконалення державного регулювання розвитку фізкультурно-спортивного руху на регіональному рівні, посилення координації роботи фізкультурних організацій різного профілю і різних форм власності, формування регіональних програм розвитку фізичної культури і спорту, підвищення ефективності підприємницької діяльності фізкультурно-оздоровчих організацій на рівні адміністративно-територіальних одиниць.

Одним із важливих компонентів діяльності місцевого управління є створення умов для розвитку фізичної культури і спорту в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці. При цьому важливо, щоб відповідні дії суб'єктів місцевого управління мали не спонтанний, випадковий характер, а відбувалися у формі добре обґрунтованої спортивної політики, ефективним механізмом реалізації якою виступають цільові програми.

З позицій застосування програмно-цільового підходу в управлінні сферою фізичної культури і спорту адміністративно-територіальної одиниці найважливішими і визначальними є такі умови: наявність державного органу управління сферою фізичної культури і спорту; наявність цільової програми розвитку фізичної культури і спорту; взаємодія органів державної влади та місцевого самоврядування в сфері фізичної культури і спорту з громадськими організаціями.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють, що немає конфлікту інтересів, який може сприйматися таким, що може завдати шкоди неупередженості статті.

Джерела фінансування. Ця стаття не отримала фінансової підтримки від державної, громадської або комерційної організації.

Список використаної літератури

1. Жданов І. Дорожня карта реформ у сфері фізичної культури та спорту [Електронний ресурс] / І. Жданов. – Режим доступу: <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/material/16627>.
2. Кравченко В. В. Конституційне право України : навч. посіб. / Кравченко В. В. ; Вид. 3-тє, виправл. та доповн. – К. : Атіка, 2004. – 512 с.
3. Починкин А. В. Менеджмент в сфере физической культуры и спорта : учебн. пособ. / А. В. Починкин. – 3-е изд. – М. : Советский спорт, 2013. – 264 с.
4. Про затвердження Положення про Департамент фізичної культури і спорту, сім'ї та молоді Дніпропетровської обласної державної адміністрації: розпорядження Голови облдержадміністрації від 28 грудня 2012 року № Р-991/0/3-12 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://adm.dp.ua/OBLADM/obldp.nsf/document.xsp?id=CCBC6B7A5FA21CA2C2257CAF002D2334>.
5. Про фізичну культуру і спорт : Закон України від 24.12.1993 № 3808-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>.
6. Стратегічний менеджмент розвитку сфери фізичної культури та спорту в Україні / І. І. Приходько, В. І. Мудрик, О. В. Горбенко, Г. М. Путятіна // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків : ХДАФК, 2010. – № 3. – С. 134–138.
7. Управління у справах молоді та спорту Дніпропетровської міської ради [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dniprorada.gov.ua/upravlinnja-u-spravah-molodi-ta-sportu-dnipropetrovskoi-miskoi-radi>.
8. Чи справді влада децентралізується? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://decentralization.gov.ua/news/item/id/598>.

Стаття надійшла до редакції: 18.11.2015 р.

Опубліковано: 28.02.2016 р.

Аннотация. Савченко В. Г., Сергеев А. Ю. Управление в сфере физической культуры и спорта на уровне административно-территориальных единиц: традиции и новации. **Цель:** проанализировать деятельность субъектов управления в сфере физической культуры и спорта на уровне территориально-административных единиц. **Материал и методы:** правовой анализ особенности управления в сфере физической культуры и спорта административно-территориальных единиц различного уровня. **Результаты:** выделены основные направления деятельности управленческих структур государственной власти и местного самоуправления. **Выводы:** обнаружено, что сфера физической культуры и спорта в условиях децентрализации нуждается в совершенствовании, рассмотрены предложения по ее реформированию.

Ключевые слова: органы государственного управления, органы местного самоуправления, сфера физической культуры и спорта, административно-территориальная единица.

Abstract. Savchenko V., Sergeiev A. The management in the sphere of physical culture and sport at the level of administrative and territorial units: traditions and innovations. **Purpose:** to analyze the activity of subjects of management in the sphere of physical culture and sport at the level of territorial administrative units. **Material & Methods:** the legal analysis of a feature of management in the sphere of physical culture and sport of administrative and territorial units of the various level. **Results:** the main activities of administrative structures of the governmental authorities and the local governments are allocated. **Conclusions:** it is revealed that the sphere of physical culture and sport needs the improvement in the conditions of decentralization, offers on its reforming are considered.

Keywords: state run public authorities, local government authorities, sphere of physical culture and sport, administrative and territorial unit.

References

1. Zhdanov, I. *Dorozhnyya karta reform u sferi fizichnoi kul'tury ta sportu* [Roadmap reforms in the field of physical culture and sport]. Available at: <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/material/16627>. (in Ukr.)
2. Kravchenko, V. V. 2004. *Konstitutsiynе pravo Ukraini* [Constitutional law of Ukraine]. 3rd ed., Kyiv: Atika, 512 p. (in Ukr.)
3. Pochinkin, A. V. 2013. *Menedzhment v sfere fizicheskoy kul'tury i sporta* [Management in the sphere of physical culture and sports]. 3rd ed., Moscow: Sovetskiy sport, 264 p. (in Russ.)
4. *Pro zatverdzhennya Polozhennya pro Departament fizichnoi kul'turi i sportu, sim'i ta molodi Dnipropetrovskoi oblasnoi derzhavnoi administratsii: rozporjadzhennya Golovi obldержadministratsii vid 28 grudnya 2012 roku № R-991/0/3-12* [On approval of the Department

of Physical Culture and Sports, Youth and Family Dnipropetrovsk Regional State Administration, the order of the Head of December 28, 2012 number P-991/0 / 3-12], Available at: <http://adm.dp.ua/OBLADM/obldp.nsf/document.xsp?id=CCBC6B7A5FA21CA2C2257CAF002D2334>. (in Ukr.)

5. *Pro fizichnu kulturu i sport : Zakon Ukraini vid 24. 12. 1993 № 3808-XII* [On Physical Culture and Sports: Law of Ukraine of 24. 12. 1993 № 3808-XII], Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>. (in Ukr.)

6. Prikhodko, I. I., Mudrik, V. I., Gorbenko, O. V. & Putyatina, G. M. 2010, [Strategic management of development of physical culture and sport in Ukraine] *Slobozhanskii naukovо-sportyvnyi visnyk* [Slobozhanskyi science and sport bulletin]. Kharkiv: KhDAFK, Vol. 3, pp. 134–138. (in Ukr.)

7. *Upravlinnya u spravakh molodi ta sportu Dnipropetrovskoi miskoi radi* [Department of Youth and Sports of Dnipropetrovsk City Council], Available at: <http://dniprorada.gov.ua/upravlinnja-u-spravah-molodi-ta-sportu-dnipropetrovskoi-miskoi-radi>. (in Ukr.)

8. *Chi spravdi vlada detsentralizuietsya?* [Is government is decentralized?], Available at: <http://decentralization.gov.ua/news/item/id/598>. (in Ukr.)

Received: 18.11.2015.

Published: 28.02.2016.

Савченко Віктор Григорович: д. пед. н., професор; Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту: Вул. Набережна Перемоги, 10, м. Дніпропетровськ, 49094, Україна.

Савченко Виктор Григорьевич: д. пед. н., профессор; Днепропетровский государственный институт физической культуры и спорта: ул. Набережная Победы, 10, г. Днепропетровск, 49094, Украина.

Viktor Savchenko: Doctor of Science (Pedagogical), Professor; Dnipropetrovsk State Institute of Physical Culture and Sports: Naberezhna Peremogy Str. 10, Dnipropetrovsk, 49094, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0002-3839-6595

E-mail: nata@lapshina.org.ua

Сергеев Андрій Юрійович: Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту: Вул. Набережна Перемоги, 10, м. Дніпропетровськ, 49094, Україна.

Сергеев Андрей Юрьевич: Днепропетровский государственный институт физической культуры и спорта: ул. Набережная Победы, 10, г. Днепропетровск, 49094, Украина.

Sergeiev Andrii: Dnipropetrovsk State Institute of Physical Culture and Sports: Naberezhna Peremogy Str. 10, Dnipropetrovsk, 49094, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0001-5628-7096

E-mail: nata@lapshina.org.ua

Бібліографічний опис статті:

Савченко В. Г. Управління у сфері фізичної культури і спорту на рівні адміністративно-територіальних одиниць: традиції і новації / В. Г. Савченко, А. Ю. Сергеев // *Слобожанський науково-спортивний вісник*. – Харків : ХДАФК, 2016. – № 1(51). – С. 76–80. – doi:10.15391/sns.v.2016-1.014